

OPGERICHT 1979

HISTORISCHE VERENIGING

BULLETIN 123

ZOMER 2013

pentekening: A. Slingerland

opstallen bij boerderij fam.
Verhagen, Koolwijkseweg 47

oud Stolwijk

ELEKTROTECHNISCH BUREAU

Scheer
tel. 0182-341362

Teeuwen infra
machineshuur - goed - weg en vasthouden

Teeuwen infra vof
Benedenkerkseweg 95-97
2821 LB Stolwijk
Tel.: 0182 - 34 16 63
Fax: 0182 - 34 30 70
Mob: 06 - 53 66 96 62
homepage: www.teeuweninfra.nl
e-mail: mail@teeuweninfra.nl

Rabobank Krimpenerwaard

www.rabobankkrimpenerwaard.nl

Rabobank (0182) 32 25 00

Wijkstraat 1
2821 AN Stolwijk
Telefoon 0182 343410

Telefax 0182 343412
Rabobank 1185 40 890
KvK Gouda 29050737

Specialisten in audio video en witgoed

zijderlaan bv stolwijk

telnr. 0182 - 34.66.00
faxnr. 0182 - 34.66.10

EMTÉ de Jong
Goudseweg 22
2821 BG Stolwijk
tel. 0182-342279
fax. 0182-342666

www.emte.nl

Snackbar Shoarma Petit Restaurant Eegdeman

Bovenkerkseweg 1
2821 XS Stolwijk
Tel. 0182-341386

Univé Zuid-Holland

Meridiaan 28
2801 DA Gouda
Tel. (015) 274 24 24
www.univezuidholland.nl

VONK & VERHOEF autoschadebedrijf

Nijverheidsweg 24
2821 AW Stolwijk

Verkoop en reparatie van diversen merken audio-, video- en witgoedapparatuur

Bovenkerkseweg 12, Stolwijk, Tel: 0182 - 342050

STOLWIJK

Nijverheidsweg 36
2821 AW Stolwijk
Telefoon 0182 347777

Machinaal Timmer- en Aanemersbedrijf

Abe Maaijen

TEL: 0182 514456
FAX: 0182 525726
MOB. TEL: 0653 366359

ING. A.F. MAAIJEN
BEMERSCHWEG 73
2821 ME STOLWIJK

Drogisterij Flach

Dorpsplein 2
2821 AR Stolwijk
Tel: 0182-341323

CAFE/PETIT RESTAURANT

't Wapen van Stolwijk

Dorpsplein 4, Stolwijk. Tel. 01824-2671.

ENDASS
voor vandaag en morgen

Achter de Kerk 8, Stolwijk
Tel. 0182-34 25 48, info@endass.nl

RegioBank
www.endass.nl

Plus Van Holten

Bezorgen??
Geen probleem!
Wij hebben een eigen bezorgservice

Populierenlaan 5 - 2821 BA Stolwijk
tel. 0182-341283

PLUS geeft meer

Nieuw fotoboekje

Ook dit jaar verschijnt weer een boekje "FOTO'S VAN TOEN".

Het is te koop op de Stolwijkse braderie, die wordt gehouden op **zaterdag 17 augustus a.s.**

De prijs van het boekje bedraagt € 5,50.

Mocht u die dag verhinderd zijn het boekje bij de kraam van "Oud Stolwijk" te kopen, dan kunt u dat na die datum (indien nog voorradig) doen bij:

Drogisterij Flach, Dorpsplein 2, 2821 AR Stolwijk, tel. 0182-341323

of

Endass Verzekeringen/Bankzaken, Achter de Kerk 8, 2821 AP Stolwijk, tel. 0182-342548.

Vooruit bestellen is niet mogelijk!

Zij die zich tijdens de braderie aanmelden als nieuw lid of begunstiger ontvangen het fotoboekje gratis!

Jaarvergadering/contactavond

Op maandag 22 april j.l. hielden we in Hervormd Centrum "Rehoboth" onze jaarvergadering/contactavond.

Voorzitster Gijza Uittenbogaard-de Ruiters kon in haar openingswoord 135 aanwezigen welkom heten.

Zij deelde o.a. mee dat 65 personen zich hebben aangemeld voor het jaarlijks uitstapje.

Een werkcommissie van de "Stichting Ontwikkeling Museumboerderij Stolwijk" gaat onder met name het agrarische gedeelte van de bevolking inventariseren welke oude gereedschappen, werktuigen en gebruiksvoorwerpen er nog over zijn uit vroeger jaren.

Het is de bedoeling te zijner tijd in het museum het wonen en werken van de boeren in de Krimpenerwaard van voor 1950 uit te beelden.

Het jaarverslag van secretaris Henk Verhoef over 2012 riep geen vragen/reacties op.

Het financieel verslag van penningmeester Arie Anker werd eveneens zonder op- of aanmerkingen goedgekeurd.

Het boekjaar 2012 kon worden afgesloten met een batig saldo van € 1.383,71.

Gelet op het vermogen van de vereniging werd de contributie (nog) niet verhoogd.

De kascommissie, bestaande uit Loes Goudriaan en Adrie Streefland, had de boekhouding gecontroleerd en in orde bevonden.

De kascommissie voor het jaar 2013 zal bestaan uit Cor Leurs en Adrie Streefland, met als reservelid Arie Teeuwen.

De aftredende bestuursleden Arie Anker en Arie Blok werden herkozen.

In de vorig jaar ontstane vacature wegens het overlijden van bestuurslid Wim Maaijen werd voorzien door de benoeming van Kees Anker.

Hiermee is de buurtschap Beijersche weer vertegenwoordigd in het bestuur.

Na afsluiting van het bestuurlijk gedeelte werd een film vertoond van de laatste rit op 13 september 1981 van de melkauto van Arie Verstoep uit Berkenwoude.

Hij haalde de melkbussen op bij de boeren in Berkenwoude, Stolwijk, Ouderkerk aan den IJssel en Gouderak en leverde ze af bij de melkfabriek van "De Producent" in Gouda.

Het beeld van de melkbussen langs de weg was toen definitief verleden tijd.

Vooraf gaf ons lid Bert Verstoep een nadere toelichting op de film.

Zowel hij als Arie Verstoep, die speciaal vanuit zijn woonplaats Buinerveen (Drenthe) naar Stolwijk was gekomen om de film nog eens te kunnen zien, mochten als blijk van waardering een Stolks kaasje in ontvangst nemen.

Na de pauze kwam onze eigen cineast Gerrit Eegdeman met de film "Van 'Stolwaard' via de 'Griend' naar 'Wilgenhoven'".

De 45 minuten durende film gaf een impressie van de bouw van "Wilgenhoven" op het Stolwaardplein en de verhuizing van de bejaarden vanuit de "Griend" naar het zorggedeelte van "Wilgenhoven" aan de Kievitslaan.

Filmmaker Eegdeman kreeg een warm applaus vanuit de zaal, terwijl de voorzitter haar dankwoord vergezeld deed gaan van een kaaspakket.
We kunnen terugzien op een zeer geslaagde avond.

Jaarlijkse excursie

Op dinsdag 14 mei j.l. maakten we ons jaarlijks uitstapje.

De bus van "De Snelle Vliet" met André Hofland achter het stuur, reed om 08.30 uur met 65 deelnemers uit Stolwijk weg.

Om 10.15 uur zaten we aan de koffie (met appelgebak) in restaurant "De Ruggestee" in Hoenderloo.

Vervolgens bracht een rit over de Veluwe ons naar de Hanzestad Hattem.

Daar gingen we om 12.00 uur aan boord van party-schip "Caroline" voor een twee uur durende vaartocht over de Gelderse IJssel, langs Zwolle en Zalk naar de Hanzestad Kampen. Tijdens de boottrip werd een koffietafel geserveerd.

Na het ontschepen in Kampen hadden we tot 16.00 uur de tijd om het centrum van deze oude stad te verkennen.

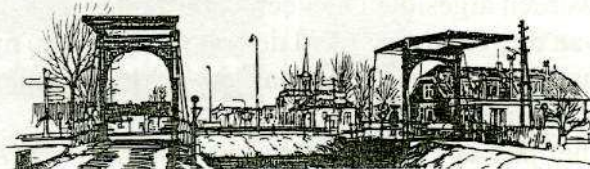
Op de terugweg hebben we in party-centrum "Boschzicht" in Scherpenzeel nog een kleine maaltijd genuttigd, waarna chauffeur André ervoor zorgde dat we omstreeks 20.30 uur weer in Stolwijk aankwamen.

We kunnen terugzien op een zeer geslaagd reisje.

Open Monumentendag 2013

Aan de Open Monumentendag 2013 op **zaterdag 14 september a.s.** hoopt ook de Historische Vereniging "Oud Stolwijk" mee te werken.

Dit jaar staat in het teken van "125 jaar ophaalbruggen" aan de Benedenkerkseweg.

In samenwerking met de Benedenkerkse organisatie "125 jaar bruggen" zullen wij deelnemen met een tentoonstelling van oude gebruiksvoorwerpen, zoals werktuigen, gereedschappen e.d., die zijn opgeslagen in de boerderij van ons bestuurslid Henk de Jong aan de Benedenkerkseweg no. 85.

Er zal uitleg worden gegeven door deskundigen.

Wij kunnen u veel interessant materiaal tonen dat in vroeger tijden werd gebruikt.

Een mooi moment om u te laten zien wat ons zoal is geschonken en inmiddels is bijeen vergaard.

Mede door de activiteiten rond de 125 jaar oude bruggen belooft het een bijzondere dag te worden.

Wij nodigen u uit om deze dag te gebruiken voor bezoek aan de Benedenkerkseweg met diverse activiteiten, waaronder onze tentoonstelling op Benedenkerkseweg 85.

Als bestuur werken wij ook mee aan de openstelling van de gemeentetoren van de Stolwijkse Hervormde Kerk.

De toren uit 1501 kan tot transhoogte (30 meter) worden beklommen, zodat u een prachtig uitzicht heeft op de 125 jaar oude bruggen en de Benedenkerkseweg.

Bij alle activiteiten bent u welkom tussen 10.00 uur en 16.00 uur.

Maak er een gezellige dag van met familie, vrienden en bekenden.

Nieuwe leden

mevr. A. de Groot-de Stigter
dhr. H.D. Kattenwinkel
dhr. H.G. Verkaik
mevr. F.N. Scheer-Nobel
dhr. C. Breedijk
dhr. W.S. van Dam

Bergambacht
Haastrecht
Nijkerk
Stolwijk
Stolwijk
Stolwijk

Knotwilgen

In de Krimpener- en Alblasserwaard heeft de **knotwilg**, in Stolwijk bekend onder de naam "kopstoof", in het verleden een heel belangrijke rol gespeeld als boerengerief- en kachelhout. Heden ten dage ziet men nog steeds langs de buurtwegen vele knotwilgen in de bermten staan. De teeltwijze is heel eenvoudig.

Men neemt een wilgentak (poot) en steekt die in de grond.

Na een jaar zaagt men hem op manshoogte af.

De wilg loopt dan uit met meerdere takken.

Hij moet vervolgens elke 3 à 4 jaar worden geknot.

De afgezaagde takken werden daarna met een hakmes verwerkt tot geriefhout/kachelhout.

Het knotten was winterwerk omdat de wilgentak dan bladloos is.

Het gebeurde meestal als er sterk ijs in de sloten lag, want dan vielen de takken niet in het water.

*Knotwilgen op het erf
bij de boerderij van de
familie Van der Graaf
aan de Benedenkerkseweg.*

De verwerking ging als volgt:

de zijtakken dienden als peulenrijs en takkenbossen, de dikke rechte takken als staken op koestallen en hekkenpalen en de dunnere takken als poten voor nieuwe wilgen.

De nog dunnere takken werden gebruikt in de moestuin als bonenstaken.

De kromme takken werden tot kachelhout gezaagd voor de waterfornuizen ten behoeve van de kaasmakerij.

Ook in onze moderne tijd is de knotwilg weer populair vanwege de vele vogelsoorten die er in nestelen en de aankleding van het landschap.

Cor van der Graaf

Christelijk onderwijs in Stolwijk

door Gerrit Verkerk

In bulletin 73 van winter 2000/2001 heeft Aris Korevaar een artikel geschreven over "De eerste 50 jaar Christelijk onderwijs in Stolwijk".

Daarin wordt o.a. vermeld dat:

- a. de oprichtingsvergadering voor een "Schoolvereniging" op 29 augustus 1911 is geopend door *de heer A.R. van den Berg*;
- b. het eerste schooljaar van de "School met de Bijbel" op 1 mei 1916 is begonnen met een bijeenkomst in het Evangelisatiegebouw onder leiding van *ds. T. Lekkerkerker*;
- c. in 1941 het 25-jarig bestaan van de school is herdacht met een dienst in het Evangelisatiegebouw met als voorganger *ds. J. Lekkerkerker* uit Oud-Beijerland;
- d. het eerste schoolhoofd in 1916 *de heer K. Maatjes* is.

Aan de hierboven genoemde personen en hun families zal ik enige aandacht besteden, in het bijzonder aan het eerste schoolhoofd.

Arie Roeland van den Berg

Arie Roeland van den Berg zit in een familie van korenmolenaars, bakkers of winkeliers. We treffen familieleden op veel plaatsen, vooral in het westen van Nederland.

Zo is grootvader Arie, zoon van Gerrit Roelandse van den Berg en Anna van Zandwijk, in Uitgeest geboren. Hij is in De Werken en Sleenwijk (bij Werkendam) getrouwd met Johanna van Andel. Daar is vader Cornelis Gerrit in 1832 geboren. Die komt naar Stolwijk en trouwt in 1864 met de Stolwijkse Cornelia den Boer. Na haar overlijden in 1869 hertrouwt Cornelis Gerrit in 1870 met de 27-jarige Anna van Drunen, evenals hij geboren in De Werken en Sleenwijk. In Stolwijk is Cornelis Gerrit meester-bakker met zijn brood-, beschuit- en kleingoodbakkerij op het Dorpsplein.

Zijn hierboven genoemde zoon Arie Roeland, geboren in 1870 te Stolwijk uit het tweede huwelijk, heeft de bakkerij van zijn vader overgenomen. Arie Roeland is in 1896 getrouwd met Pietertje van den Dool uit Moordrecht. Na zijn overlijden in 1922 heeft de oudste zoon Cornelis Gerrit, in 1923 getrouwd met Johanna van den Dool uit Bergambacht, de bakkerij van zijn vader voortgezet. Hij verbouwt in 1933 de bestaande broodbakkerij en doet mee aan landelijke bakkerijwedstrijden, zoals een vakwedstrijd van de Christelijke Bakkersbond in Leeuwarden in 1949, waar hij een prijs wint met (geknipt) tarwebrood.

De hierboven beschreven tak van de familie Van den Berg is een echte Stolkse familie geworden, niet alleen als middenstanders op het Dorpsplein maar ook vanwege hun sociale contacten en hun activiteiten in het kerkgebeuren en de gemeentepolitiek. Dat heeft ook een uitstraling naar naburige dorpen in de Krimpenerwaard. Zo is een jongere broer van bakker Arie Roeland van den Berg begonnen met een bakkerij in de Raadhuisstraat in Bergambacht, eveneens een familiebedrijf. Deze broer heet (ook) Cornelis Gerrit en is in 1897 getrouwd met Adriana Cornelia Speksnijder uit Bergambacht.

Arie Roeland van den Berg

De winkel van brood- en banketbakkerij Van den Berg op het Dorpsplein noordzijde in 1929. De familie Van den Berg begon de winkel in 1864. Op de voorgrond de T-Ford van Cornelis Gerrit van den Berg en links zijn knecht met een transportfiets.

Ds. Lekkerkerker

De achternaam Lekkerkerker is een herkomstnaam. Dat betekent dat de voorouders van de naamdragers in Lekkerkerk gewoond hebben en dat de achternaam ontstaan is, toen zij zich in een ander dorp vestigden, in dit geval in Benschop. Rond 1600 zien we in Lekkerkerk ene Pieter Jacobszoon, die getrouwd is met Merchen Jacobs Volcken (generatie I). Hun zoon Gerrit Pieterszoon en zijn vrouw Claasje Cornelis (generatie II) vertrekken naar Benschop en dan "krijgen" zij en hun nakomelingen de achternaam Lekkerkerker.

In het artikel van Aris Korevaar lezen we tweemaal ds. Lekkerkerker, in 1916 en in 1941. Het betreft twee verschillende predikanten, namelijk *ds. Teunis Lekkerkerker* geboren in 1872 te Alkemade en *ds. Johannes Lekkerkerker*, geboren in 1901 te Lopik.

Teunis Lekkerkerker is een boerenzoon en hij is van de negende (IX-de) generatie Lekkerkerker. Zijn voorouders zijn vanuit Benschop via Gouderak en Linschoten in Alkemade en Zoeterwoude terechtgekomen.

Ds. Teunis Lekkerkerker

Als kandidaat te Zoeterwoude begint Teunis in 1896 als predikant in Hagestein. Aan het einde van zijn verblijf aldaar trouwt hij in 1899 met de bijna tien jaar jongere Hagesteinse Anna Cornelia van der Hoeven. Na nog vijf andere gemeenten, waaronder Montfoort (1902-1908), is hij van 1921 tot zijn emeritaat in 1943 predikant in Delft. Teunis Lekkerkerker lag als predikant "goed in de markt", want hij is vaak beroepen en verzorgde veel diensten in naburige gemeenten.

Behalve bij de opening van de Christelijke school in het Evangelisatiegebouw was hij onder andere ook in Stolwijk ter gelegenheid van ouderavonden van de school in 1930 en 1931. Zijn kinderen zijn in diverse gemeenten geboren en één van zijn zonen, Mattheus Johannes geboren te Montfoort, is ook predikant geworden.

Johannes Lekkerkerker is, zoals vrijwel alle Lekkerkerkers, ook van boerenafkomst en hij is van de negende (IX-de) generatie Lekkerkerker. De gemeenschappelijke voorouders met Teunis Lekkerkerker hebben in Gouderak gewoond (generatie VI). Daar is Antje Lekkerkerker in 1813 geboren en zij krijgt een voorechtelijk kind Johannes Lekkerkerker, de grootvader van de dominee. Dominee Johannes Lekkerkerker heeft een andere route dan collega Teunis tot de studie theologie gevolgd. Teunis is "normaal" via gymnasium-A toegelaten (1891) en Johannes heeft na zelfstudie staatsexamen voor toelating gedaan (1923).

Als kandidaat in Snelrewaard begint Johannes in 1931 als predikant in Molenaarsgraaf. Hij is dan al getrouwd, namelijk in 1929 met Deliana Helena de Leeuw uit Jaarsveld. Na Molenaarsgraaf volgen de gemeenten Oldenbroek (1931), Oud-Beijerland (1940), Westbroek (1946), Bergambacht (1950) en Loon op Zand (1961), waarna hij als emeritus nog hulppredikant is in Werkhoven (1967).

Dominee Lekkerkerker kreeg in diverse gemeenten kinderen, waaronder Geerlof met wie ik ongeveer gedurende een jaar naar het Coornhert gymnasium in Gouda heb gefietst toen zijn vader predikant was in Bergambacht.

Ds. Johannes Lekkerkerker

Koop Maatjes

Koop Maatjes is op 13 oktober 1883 te Hollandscheveld (Hoogeveen) geboren. In april 1902 slaagt hij in Assen voor het akte-examen Lager Onderwijs. Na korte betrekkingen als hulponderwijzer wordt hij in 1903 onderwijzer in Putten en in 1906 in Hoogeveen.

Na het behalen van zijn hoofdakke in 1909 wordt Koop eind 1910 benoemd tot hoofd van de nieuw te openen Christelijke school te Rouveen, waar hij in 1911 begint en tevens verbonden is aan de Christelijke Normaallessen (kweekschool) te Meppel.

Op 1 mei 1916 wordt hij het eerste hoofd van de Christelijke school in Stolwijk en is hij daarnaast werkzaam aan de Goudse Normaallessen. Per 16 september 1920 wordt Koop schoolhoofd in Vaassen, maar hij houdt contact met Stolwijk, want in augustus 1932 verzorgt hij een dienst in het Evangelisatiegebouw te Stolwijk. In 1933 wordt Koop hoofd van de Wilhelmus van Nassauschool, uitgaande van de Ned. Herv. Schoolvereniging "Uw Woord is de Waarheid" te Delft, alwaar hij op zondagmorgen 26 maart 1939 plotseling overlijdt. In zijn overlijdensbericht wordt opgemerkt dat hij naast schoolhoofd en voorganger bij kerkdiensten ook secretaris was van de Ned. Herv. Zondagsschoolvereniging op Gereformeerde Grondslag in Nederland.

In Delft heeft Koop Maatjes veel contact gehad met de hiervoor beschreven predikant Teunis Lekkerkerker. Op diverse bijeenkomsten spreekt de dominee later waarderende woorden uit over de overledene, die "in stilte zijn weg ging en met volle toewijding en liefde gedurende 36 jaren zijn beste krachten gegeven heeft voor het Christelijk onderwijs".

Koop Maatjes komt uit een schippersfamilie uit Hoogeveen. Al vanaf het begin van de 18^e eeuw treffen we rond Hoogeveen eigenaren van turfschuiten, die via de Gelderse IJssel en de Rijn of via andere vaarroutes naar Holland varen. In de loop van de 19^e eeuw wordt Hoogeveen een van de belangrijkste schipperscentra van Nederland.

Onder de familie Maatjes treffen we schippers, (scheeps)timmerlieden en ook landbouwers.

Van de voorouders van Koop is Geert Maatjes, zoon van Derk Maatjes en Hilligien Jacobs en getrouwd met Grietje Harms Meiboom, rond 1800 nog arbeider. Maar de zoon van Geert, Reijnder Geertse Maatjes, in 1801 te Hoogeveen geboren, wordt schipper. Hij trouwt met Jantje Geerts Moes uit een Hoogeveense schippersfamilie. Hun zoon Geert, in 1828 te Hoogeveen geboren, wordt ook schipper en trouwt in 1850 met Roelofje Siebolds de Jong uit Snikzwaag (Haskerland).

Hun zoon Andreas, eveneens schipper, is de vader van Koop. Andreas is in 1883 getrouwd met Hilligje Pleizier en hun eerste kind Koop Maatjes is geboren ten huize van Koop Pleizier, de vader van Hilligje en landbouwer te Hollandscheveld (ook de geboorteplaats van boer Koekoek), terwijl vader Andreas afwezig was (onderweg op z'n schip).

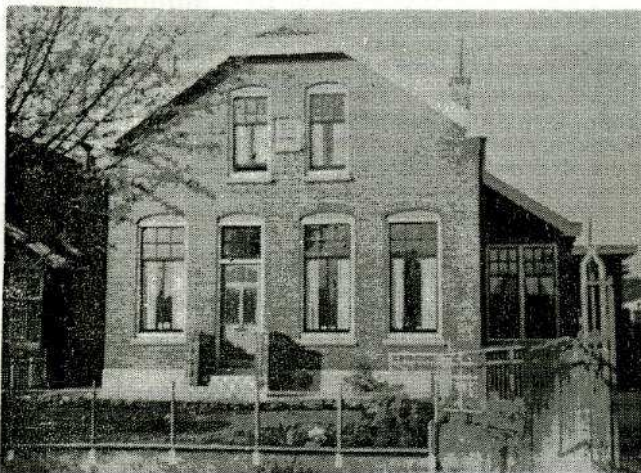
Overigens is ook Geert, de tweede zoon van Andreas en Hilligje, geboren bij afwezigheid van de vader. Hij is evenals zijn broer Koop onderwijzer geworden.

Koop Maatjes heeft zijn vrouw Maria van de Kamp in Putten leren kennen, toen hij daar onderwijzer was. Als schoolhoofd te Rouveen trouwt hij met haar in 1911 te Putten. Maria is een dochter van Gerrit van de Kamp, koetsier en Heintje Knevel.

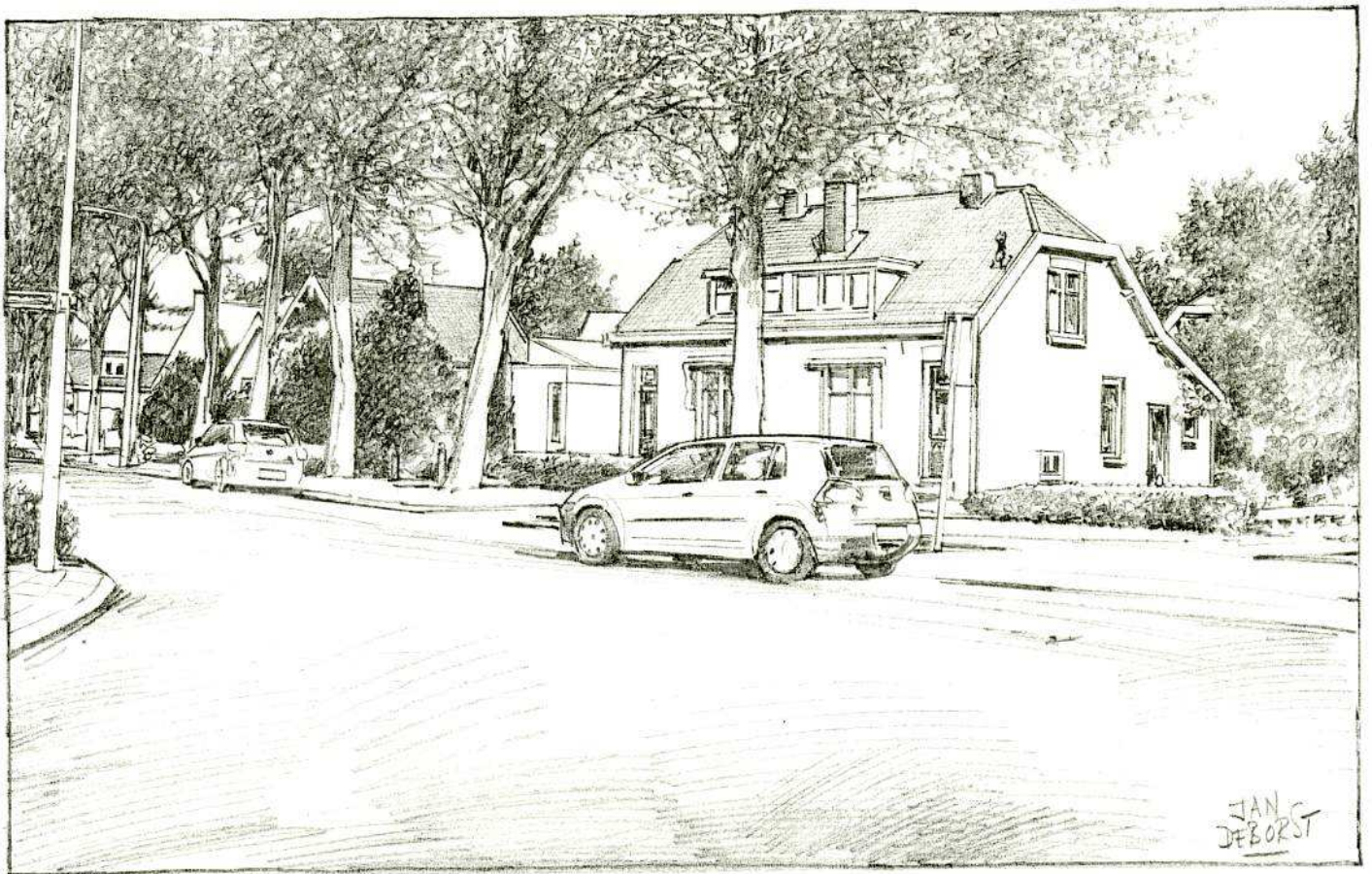
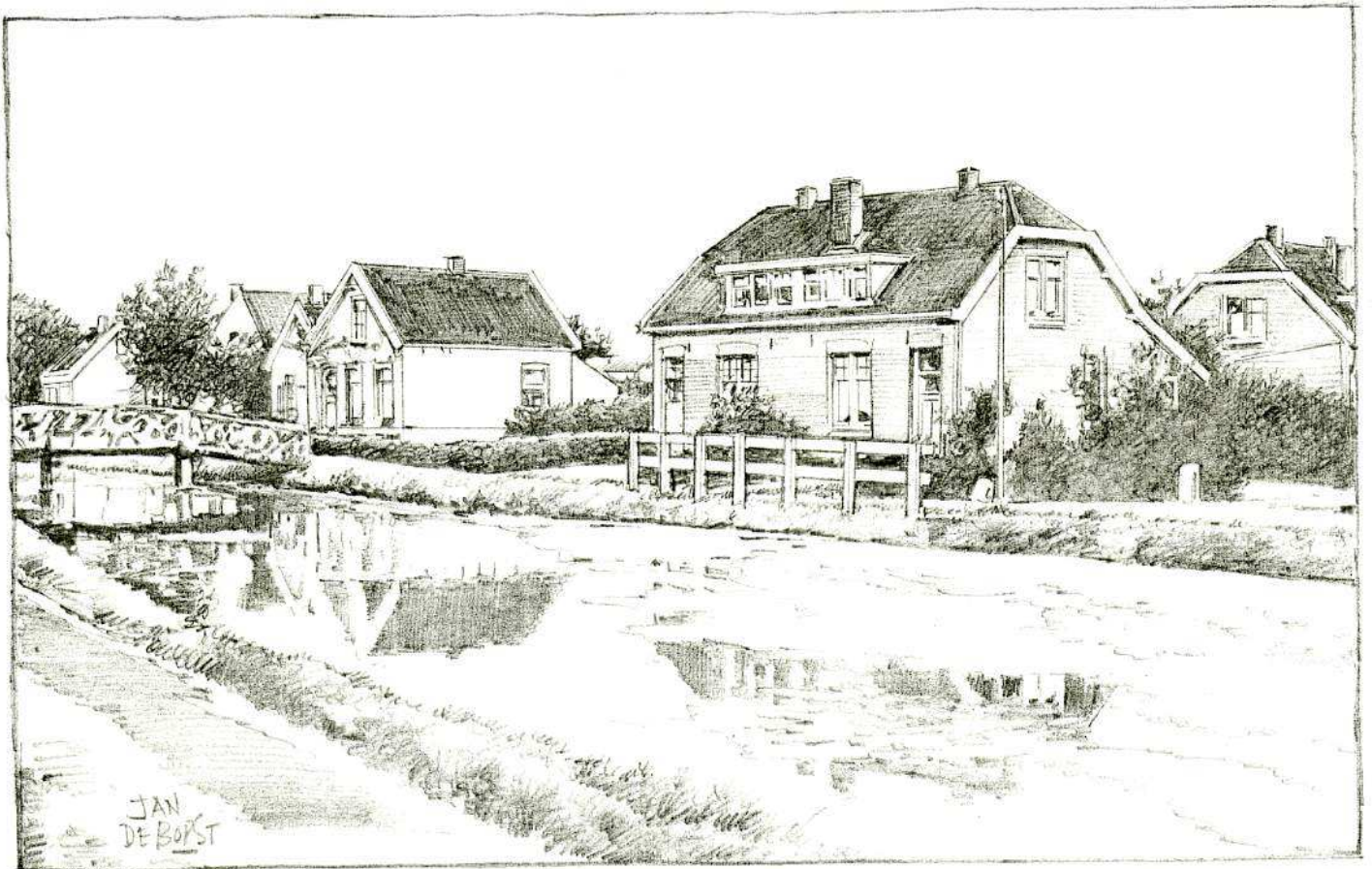
Heintje Knevel is in Putten geboren als de dochter van een jachttopziener en zij is van dezelfde familie als Andries Knevel, bekend van de TV.

Een zoon van Koop Maatjes, genaamd Gerrit, is in 1914 te Rouveen geboren. Hij behaalt zijn onderwijzersakte in 1937, zijn hoofdakte in 1942 en wordt hoofd van de Prinses Julianaschool in Beekbergen, alwaar hij eind 1961 overlijdt. Gerrit Maatjes is getrouwd met Gerritje Anna (Greta) Lekkerkerker, een dochter van de hiervoor beschreven ds. Teunis Lekkerkerker.

Hun twee zonen zijn in de Tweede Wereldoorlog in Delft geboren.

Het schoolhuis met daarachter twee lokalen van de School met de Bijbel aan de Goudseweg rond 1935. Het woonhuis voor het hoofd van de school is later verbouwd tot leslokaal.

Op de bovenste tekening de Bovenkerkseweg, toen de wetering nog doorliep tot aan het dorpsplein.
Links het bruggetje de z.g. Kwakel.
Helaas is dat gedeelte gedempt om het verkeer meer ruimte te geven.

Jan de Borst

De spoorlijn Gouda-Schoonhoven (1914-1942)

Tussen de jaren 1880 en 1920 vertienvoudigde in Nederland het vervoer per trein of tram. In het gehele land werden toen trein- en tramrails aangelegd.

Zo ook ten behoeve van "het spoortje" Gouda-Schoonhoven.

Op 14 november 1914 reed de eerste trein tussen Gouda en Schoonhoven.

De vergunning voor de aanleg van deze spoorlijn was al verleend in 1855, maar pas in 1901 had men voldoende geld bij elkaar om daadwerkelijk met de aanleg te beginnen.

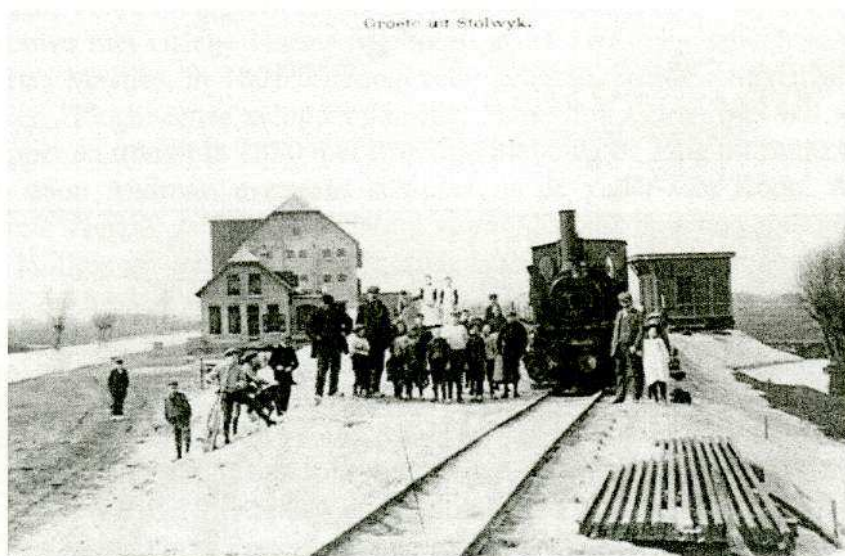
Allereerst werd het stationsgebouw te Schoonhoven gebouwd, waarna men in de zomer van 1903 startte met de aanleg van de trambaan.

Al na enkele maanden, in november 1903, kwamen de werkzaamheden wegens geldgebrek stil te liggen.

Er was een veel grotere hoeveelheid zand nodig dan was voorzien.

Dit werd veroorzaakt door de zachte veenbodem, waarin veel zand -en dus veel geld- verdween.

Na veel politiek gehakketak op landelijk en provinciaal niveau, werd de aanleg in 1910 hervat.

*De stoomtram Gouda-Schoonhoven in 1915
Rechts het stationsgebouwtje te Stolwijk*

In 1914 waren de werkzaamheden voltooid. Er was toen zo'n 880.000 kubieke meter zand in de baan verwerkt, vijf maal zoveel als oorspronkelijk was berekend!

Onder de vele genodigden, die op 14 november 1914 de eerste rit maakten, waren alle raadsleden van de gemeenten over wier grondgebied de trein reed.

Op 16 november 1914 reed de eerste trein voor het publiek.

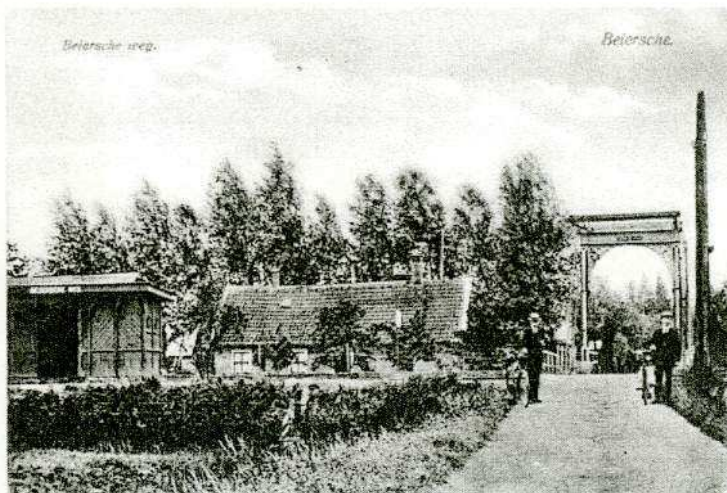
Het was geen TGV -de maximumsnelheid was dertig km/u- maar de naam had toch iets internationaals: La Désiree.

Wettelijk was het geen spoor- maar een tramlijn.

Door de Staats Spoorwegen (later de NS) werd evenwel lokaalpoormaterieel ingezet.

Dit kon zonder problemen gebeuren, nu de lijn feitelijk als lokaalpoorlijn was aangelegd.

Het ging hier om enkelspoor, maar op de stations en in de Beijerschebocht, tussen Stolwijk en Stolwijkersluis, lag een stukje dubbelspoor, waar de treinen elkaar konden passeren.

Station Beijerscheweg (tussen Gouda en Stolwijk)

De reistijd tussen Gouda en Schoonhoven werd met de komst van de spoorlijn (16,861 km. lang) aanvankelijk teruggebracht tot één uur en in 1915, toen zwaarder materieel werd ingezet, tot drie kwartier.

Eerder reed op dit traject de postwagen. Deze kon wel zes passagiers vervoeren en overbrugde de afstand in 1 uur en 45 minuten!

Aanvankelijk werden dagelijks vijf ritten (heen en weer) uitgevoerd.

In de jaren dertig werd op werkdagen dertien maal heen en weer gereden.

De laatste tram van Gouda naar Schoonhoven vertrok toen om 22.58 uur.

De stoomlocomotief trok doorgaans twee of drie rijtuigen voor het vervoer van personen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
J. F. M. A. M.										
31	3 ^e Kl. HEEN en TERUG									
Geldig des dag van afsluit										
30	Ammerstol	Karnemelksloot								
29	Bergambacht	Koolwijk								
28	Beijersche weg	Schoonhoven								
27	Den Hem	Stolwijk								
26	Huisweg	Stolwijkersluis								
A F 1392										
J. A. S. O. N. D.										
25	24	23	22	21	20	19	18	17		
Prijs	f 0.12 ⁵ T.									
Prijs	f 0.15									
Prijs	f 0.20									
Prijs	f 0.25									
Prijs	f 0.30									
Prijs	f 0.35									
Prijs	f 0.40									

Passagiers konden kiezen uit het reizen per tweede of per derde klas.

Voor de tweede klas waren de groene rijtuigen en voor de derde klas de bruine.

De plaatsbewijzen hadden overeenkomstige kleuren (zie afdruk).

Maar de spoorlijn werd ook gebruikt voor goederenvervoer, zoals stro.

Ook werden varkens per spoor vervoerd. Een deel van het perron te Stolwijk was zelfs speciaal voor het laden en lossen van deze krulstaarten ingericht, compleet met weegbrug.

De spoorbrug (draaibrug) over de Hollandsche IJssel lag op de plek waar nu de Haastrechtse brug ligt.

Iets verderop naar het westen, aan het einde van de Oude Brugweg te Stolwijkersluis, lag de brug voor auto's, karren en voetgangers.

Om deze brug te kunnen passeren, moest al het verkeer met assen tol betalen.

In Gouda was het eindstation aanvankelijk gelegen aan de Karnemelksloot.

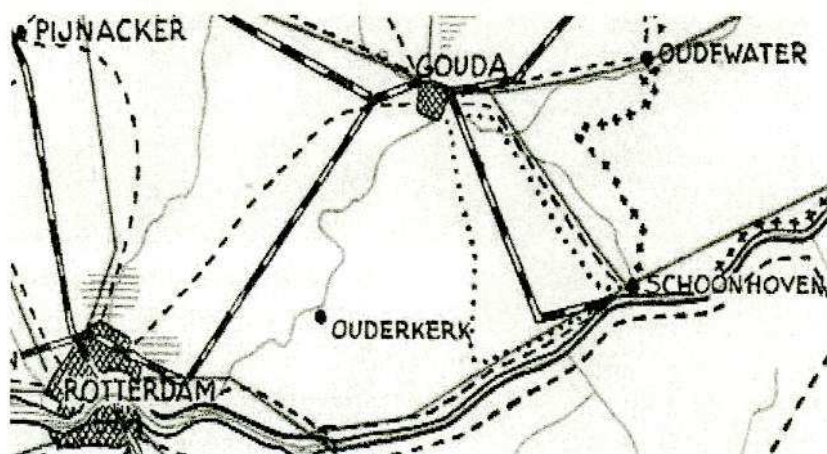
Later werd het spoorlijntje, achter de Boelekade langs, doorgetrokken naar Gouda Centraal.

De route in de Krimpenerwaard ging langs de Goudseweg naar Stolwijk.

Vervolgens zuidwaarts, ten westen van de Tentweg en de Opweg, naar Bergambacht.

Het tracé liep ten westen en zuiden van dat dorp naar de Schoonhovense Kerkweg om te eindigen bij het station van Schoonhoven.

In dit gebouw aan de Spoorstraat is nu een busstation van Connexxion gevestigd.

Stations Gouda-Schoonhoven:

- 0,0 km. Gouda
- 0,6 km. Karnemelksloot
- 1,4 km. Stolwijkersluis
- 4,1 km. Beijerscheweg
- 6,6 km. Stolwijk
- 8,0 km. Koolwijk
- 10,9 km. Huisweg
- 11,9 km. Bergambacht
- 13,6 km. Ammerstol
- 15,4 km. Den Hem
- 16,8 km. Schoonhoven

Naast de regelmatig in het veen wegzakkende spoorrails, waren er ook andere problemen met het spoor.

Zo waren er de onvermijdelijke ongelukken, waaronder enkele opmerkelijke.

Op 10 mei 1917 kwam de koets van de heer Kristensen, eigenaar van het Bondscafé te Stolwijkersluis, onder de trein (zie foto). Het ongeluk gebeurde dicht bij Stolwijkersluis.

Algemeen wordt aangenomen dat de grote brand, die op 3 oktober 1921 in Bergambacht woedde, veroorzaakt werd door overspringende vonken, afkomstig van de locomotief. Twaalf woningen brandden af. Ook een school, een pakhuis en vele schuren gingen in vlammen op.

21 gezinnen werden dakloos.

Op 12 juni 1925 deed zich omstreeks 06.45 uur een ongeval voor op de onbewaakte overweg bij de Benedenkerkseweg in Stolwijk, dat aan twee personen het leven kostte.

Een van de kant van Berkenwoude komende Ford bestelauto werd door de uit de richting Bergambacht komende trein, bestuurd door machinist C. Collignon, gegrepen en totaal vernield.

De 52-jarige meubelhandelaar C. van der Hek uit Schoonhoven, die de auto bestuurde, overleed ter plaatse.

Hij liet een vrouw en 4 kinderen achter.

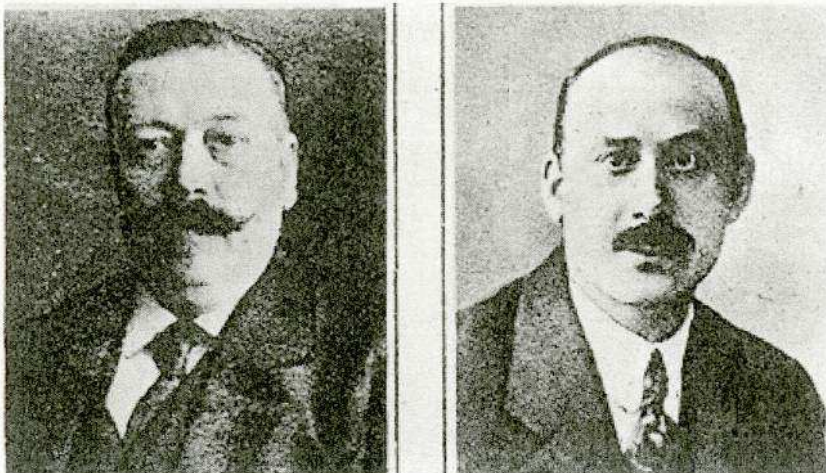
Zijn knecht, de 36-jarige H. Kirpensteijn, eveneens uit Schoonhoven, werd levensgevaarlijk gewond en overgebracht naar het Van Iterson ziekenhuis te Gouda, alwaar ook hij die dag is overleden.

Hij was gehuwd en vader van 5 kinderen.

De door de schok uit de rails gelichte locomotief van de trein kon slechts met grote moeite worden teruggeplaatst, zo zat de versplinterde auto erin verward.

De volgende uit Schoonhoven komende trein geraakte bij het verlenen van hulp eveneens uit de rails.

Er moest hulp worden ingeroepen uit Gouda om de locomotief op te vijzelen.

De beide slachtoffers van het auto-ongeluk op de spoorwegovergang te Stolwijk. Links de heer C. van der Hek (52) en rechts zijn knecht H. Kirpensteijn (36), beiden uit Schoonhoven.

Op 2 augustus 1937 is de 59-jarige handelsreiziger J.G. Bik uit Gouda op de onbewaakte overweg nabij Stolwijkersluis (onder de gemeente Stolwijk) door de uit Schoonhoven vertrokken trein gegrepen en op slag gedood.

Hoewel de uit de richting Stolwijk komende fietser de naderende trein wel gezien moet hebben, heeft hij blijkbaar toch nog getracht de overweg te passeren.

Hij werd ongeveer 30 meter meegesleurd en kwam langs de spoorbaan te liggen.

Hulp van een 2-tal leden van het Nederlandse Rode Kruis mocht niet meer baten.

Het stoffelijk overschot werd naar het Van Iterson ziekenhuis te Gouda vervoerd.

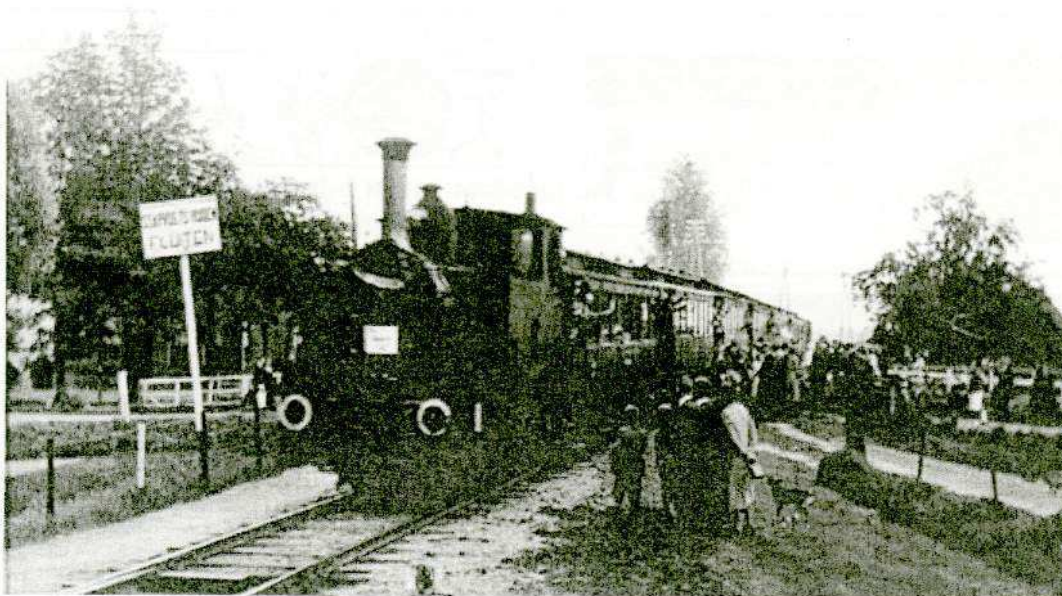
Het rijwiel was geheel in elkaar gedrukt.

Op 23 augustus 1942 werd de laatste rit gemaakt, waarna de Duitse bezetter de ijzeren rails in beslag nam.

De omwonenden maakten zich later meester van de dan nutteloze bielzen en gebruikten die als brandhout.

De spoorbaan werd afgegraven en veel zand werd gebruikt voor het ophogen van de begraafplaats "Ijsselhof" aan de Goejanvervelledijk te Gouda.

Zo stierf de spoorlijn een "natuurlijke dood".

Laatste rit van "het spoortje" op 23 augustus 1942

Op het voormalige tracé van de spoorbaan ligt nu een deel van de provinciale weg N 207 Gouda - Bergambacht en de provinciale weg N 210 tussen Bergambacht en Schoonhoven.

Bronnen:

Historische Encyclopedie Krimpenerwaard, 8e jaargang, nummer 3

De Krimpenerwaard - Teixeira de Mattos, 1927

Trams en tramlijnen - De stoomtrams in en om Den Haag en Gouda - RF de Bock, 1972

De ontsluiting van twee waarden - Blauw / Slappendel / Vos, 1989

Uit Bergambachts verleden - D. Blanken, 2001

In het volgende bulletin zal nog een artikel worden gewijd aan de eerste en laatste rit van " 't spoortje" en het wachtlokaal op het station in Stolwijk.

Aris Korevaar

COLOFON

Bestuur

voorz.	: G. Uittenbogaard-de Rooter	Karekietstraat 6	2821 XP Stolwijk	0182 - 341612
secr.	: H. Verhoef	Koolwijkseweg 29a	2821 NT Stolwijk	06 - 52045700
penn.	: A. Anker	Benedenkerkseweg 40	2821 LD Stolwijk	0182 - 341691
plv. voorz.	: G. Eegdeman	Bovenkerkseweg 1	2821 XS Stolwijk	0182 - 341386
plv. secr.	: A. Blok	Begoniastraat 2	2821 TL Stolwijk	0182 - 342221
plv. penn.	: H. de Jong	Benedenkerkseweg 85	2821 LA Stolwijk	0182 - 341534
lid	: C. Anker	Beijerscheweg 19	2821 NC Stolwijk	0182 - 519865
lid	: A. Burggraaf	Goudseweg 64	2821 BH Stolwijk	06 - 51892940
lid	: A. Korevaar	Dahliastraat 13	2821 VP Stolwijk	0182 - 341518

ING banknr. 4482674. Rabobank nr. 3614.12.150 t.n.v. Historische Vereniging "Oud Stolwijk".

E-mail : info@oudstolwijk.nl
Internet : www.oudstolwijk.nl

beheer foto-archief : A. Burggraaf en H. Verhoef
beheer documentatie-archief : A. Anker en H. de Jong
beheer oude voorwerpen : C. Anker en A. Blok
public relations : A. Burggraaf
redactie verenigingsbulletin : A. Korevaar

erelid : D.A. Anker

ONZE BEGUNSTIGERS

Marco van Andel Autos

In en verkoop schade herstel en restauratie
* tevens spuiten van meubels en keukens

Frans Halsstraat 47
2821 VC Stolwijk
Tel. 0182 34 13 39
Mobiel 06 542 555 61

Slijterij en wijnhandel

de Gouden Leeuw

Achter de Kerk 2 - Stolwijk - Tel: 0182-341457

Maatwerk in makelaarsdiensten...

Arnoud de Jong Makelaardij

woningen en bedrijfsmatig o.g. www.arnouddejongmakelaardij.nl

Nijverheidsweg 49
2821 AT Stolwijk
☎ (0180) 68 45 55

Ons complete woningaanbod vindt u op www.funda.nl

Café-Biljartcentrum "De Jantjes"

Wijdstraat 5 - 2821 AN Stolwijk - Telefoon 0182-343404

KEYZER REIZEN

Anna van Burenstraat 7, 3411 AH LOPIK
Tel.: 0348-554474, Fax: 0348-554619
Yvonne@keyzerreizen.nl, www.keyzerreizen.nl

ONZE BEGUNSTIGERS

Verdoold & de Jager

SCHILDERSBEDRIJF

Jan Wouter Verdoold
06-288 31 802

Schildersbedrijf Verdoold & De Jager vof
Correspondentieadres: Poldertocht 8, 2821 ZR Stolwijk
Tel./fax 0182-34 20 59

Gepaste zorg vanuit respect en persoonlijke benadering.

Krimpen a/d IJssel
T (0180) 52 22 55

Lekkerkerk
T (0180) 66 36 44

Schoonhoven
T (0182) 38 22 31

Bij het verlies van uw dierbare moet u kunnen rekenen op de uitvaartondernemer die u met rust en kennis van zaken begeleidt, met u meedenkt, met u beslist en zorgt voor een respectvolle uitvaart.

Stoppelenburg:
al 50 jaar uw vertrouwen waard.

E uitvaart@stoppelenburg.nl
I www.stoppelenburg.nl

Omdat cijfers moeten spreken

Beneluxlaan 66 2871 HE Schoonhoven
Postbus 55 2870 AB Schoonhoven
Telefoon 0182 389060 Fax 0182 389066

www.debruijnenpartners.nl
email: info@dbp-administraties.nl

de Bruijn Partners
ADMINISTRATIES BELASTINGZAKEN ACCOUNTANCY

 **Meubelstoffeerderij
Hans Verhoeven**
Nijverheidsweg 53
2821 AT Stolwijk - tel. 0182 - 341199
mshv@verhoevenstolwijk.nl - www.mshv.nl

 ADMINISTRATIEKANTOOR C. BURGGRAAF

Nijverheidsweg 58
2821 AZ Stolwijk

Postadres:
Postbus 13
2820 AA Stolwijk

Tel: (0182) 341378
Fax: (0182) 341098
E-mail: cburggraaf@kivk.nl

 Garage de Jong
Industrieweg 2e Stolwijk
0182 - 34 19 16

www.dejongoccasions.nl

 ”De Wens”
huishoud - speelgoed - kado
Wijdstraat 3, Stolwijk
Tel. 0182 - 34 15 46

 BK Dakbedekkingen
Guineweste dakbedekking
ook voor onderhoud en reparatie

B. Kool
dakbedekkingen@kool.nl
06-16568463
Riegors 30
2821 SR Stolwijk

Chin. - Ind. Specialiteiten Restaurant
CHI GARDEN
翠城酒家
Wijdstraat 4, 2821 AN Stolwijk 0182-342878
Chinees lopend buffet
is bij reservering voor groepen van minimaal 15
personen verkrijgbaar, niet op zon en feestdagen

 ATELIER VOOR BOUWKUNDE VAN DER SMIT
WWW.VANDERSMIT.NL

WILLES TOEKOMSTIGERE WEGE
VAN DER SMIT TREKKT
VOOR BEZIGERS
OCHTENDEN, NIEUWEN
SMAAK VAN DE
STOLWIJSE STRAATWEGEN
DIE STOKJOUW STUK
PLAATSE OM TE ZIJN
WILLES VIND HET
BALANS TUSSEN KLASSIEK
EN MODERNE BEWONING
DE HAARDE EN DEET
LANDSCHAPPELIJKE SENSIE
VIA DE OMSCHRIJFING.

BOUWPLANNEN
NIEMAN ZOU OORDELEN
OP HET ACHTERHOED
BOUWLAND VAN DER SMIT.

BOVENKERKSEWEG 131
1701WSE
T: 0182 342783
INFO@VANDERSMIT.NL

 JVA STOLWIJK BV
A A N N E M E R

Tel. 0182 - 51 47 94

Voor al uw grond-, straat- en rioleringswerk

 **AANNEMINGSBEDRIJF
NEES DE JONG B.V.**

STOLWIJK

WWW.NEESDEJONG.NL - tel.0182 - 341557

 Accountants- en Belastingadvieskantoor Boer

BOVENKERKSEWEG 25-A
2821 XS STOLWIJK

Telefoon: 0182-343055
Fax : 0182-342806

DAVE VAN DAM
SPORT
SCHAATSEN & SKEEFLERS
Dorpsplein 12, 2821 AS Stolwijk
tel. 0182-34 37 66

Bouwbedrijf DE VRIES EN VERBURG | Stolwijk
ONDERDEEL VAN DE BOUWLENG GROEP

Voor ontzorging bij huisvesting.
Actief in utiliteitsbouw, woningbouw, onderhoud en renovatie.
Bouwbedrijf De Vries en Verburg kenmerkt en onderscheidt
zich door kwaliteit, vakmanschap, betrouwbaarheid en doelmatigheid.

Beide voor meer informatie:
0182 - 34 17 41 of kijk op www.devriesenverburg.nl

UW VOORTVARENDE PARTNER BIJ BOUWEN

 VAN WIJNEN
Meer dan bouwen

VAN WIJNEN STOLWIJK B.V.
POSTBUS 45, 2820 AA STOLWIJK
TEL. (0182) 34 80 00, FAX (0182) 34 27 24
INTERNET www.vanwijnen.nl

LUMA

DRUKWERKSERVICE

Voor al uw drukwerk

0182-342798

Loop eens binnen en laat u adviseren voor nog meer fietsplezier

Bovenkerkseweg 11 -- tel. 0182-341345

Fa. J. van der Vlist & Zn.
Benedenkerkseweg 83 - Stolwijk
tel. 0182-341373

Voor schilderwerk, wandbekleding, dubbele beglazing en alle andere soorten glas

Bovenkerkseweg 7
2821 XS Stolwijk
Tel: 0182-342210
0348-563503
Bouw- en Aannemingsbedrijf

Het is fijn als u weet dat wij er zijn!

TENTWEG 48
TEL. 0182-347074.
FAX. 0182-347075.
STOLWIJK.

AUTORADIO'S, COMPUTERS, FAXEN, TELEFOON'S

Schoonhoven
Tel.: 0182-354599
www.benvdvlis.nl

BEN VAN DER VLIS ADVIESBURO
ARCHITECTUUR, BOUWKUNDE EN ONDERHOUDSADVIEZEN

Specialiteit in **GOUDSE KAAS**
VONK **KAAS**

Populierenl. 8/10 STOLWIJK 0182-341202

haarverzorging voor het hele gezin

Doorpsplein 1 Stolwijk 0182-341371 www.studiohairline.nl

Aan een smalle weg met een brede service
AUTOBEDRIJF VERSTOEP

* Reparatie en levering van alle merken auto's zowel nieuwe als gebruikt onder volledige garantie
* A.P.K. keuringen

Beijerscheweg 73 a Stolwijk
0182-514795
Internet : www.autobedrijfverstoep.nl

BLANKEN'S BAKKERIJ

Doorpsplein 11 - Stolwijk

tel. 0182 - 341261

Fysiosportcentrum A. Kleijn

Doorpsplein 6 - Stolwijk

Veilig werken aan uw conditie
Met een persoonlijk trainingsschema
Met computergestuurde apparatuur

Info: tel. 0182-341975

Ruim 80 jaar meer dan vervoer alleen

Verwaal TRANSPORT

Tel: 0182 - 341494 info@verwaaltransport.nl

Groenteplanten
perkplanten van eigen kwekerij

L.HONKOOP

Tuinbenodigheden - Planten - Zaden
Industrieweg 13, 2821 AL Stolwijk tel. 0182-341798
P.S. Wij geven ook kadobonnen uit
ALLES VOOR UW TUIN

Groentezaden
Broeiramen
Tuingereedschap
Potgrond Tuingrond
Gedroogde koemest
Kunstmest enz.

Specialiteit in **GOUDSE KAAS**
VONK **KAAS**

Populierenl. 8/10 STOLWIJK 0182-341202

Timmer- en Aannemersbedrijf

BURGER

- verbouw
- nieuwbouw
- onderhoud
- hout op maat

Werkplaats: Bovenkerkseweg 15 Stolwijk
Tel: 0182-341891 werkplaats 341425

Van der Hoeven Installaties
Duurzaam investeren...
bespaart op uw energieverbruik!

Wilt u weten wat bij u de mogelijkheden zijn? Bel ons gerust voor een afspraak.

van der hoeven
www.vdhoeveninstallatie.nl

Nijverheidsweg 21 - 2821 AT Stolwijk
Tel. 0182-34 18 87 - installatie@vdhoeven.net
Loodgieterswerk, cv, klimaatbeheersing en duurzame installaties.